

КОНСУЛЬТАЦІЯ ДЛЯ БАТЬКІВ.

“Всебічний розвиток правильного мовлення”

Мабуть кожна родину, де росте малюк непокоїть питання, як забезпечити повноцінний розвиток дитини в дошкільному віці в цілому, та мовленнєвий розвиток зокрема.

Розвиток мовлення дитини починається від самого народження. Навички правильного мовлення дитина набуває в сім'ї. Все те, що роблять батьки для загального та мовленнєвого розвитку своєї дитини має велике значення для всього її подальшого життя.

Мовленню необхідно вчити, перш за все, шляхом особистого прикладу. Дитина повинна чути правильне, чітке мовлення, бажано, щоб батько і мати розмовляли з малюком на одній, на рідній мові. Дуже важливим є те, що саме, та в якому вигляді сприймає слух дитини в ранньому та молодшому віці, в найбільш сприятливі роки її життя.

Словник

Скільки слів повинна знати ваша дитина?

Яку кількість слів може засвоїти людина? Чи є якісь межі, кількісні показники для кожного вікового етапу життя людини? Такі межі існують.

Словник кожної людини поділяється на пасивний і активний. Активний словник охоплює слова, які людина не тільки розуміє, а й повсякденно користується ними. Кількість слів в активному словнику людини визначає багатство і культуру її мови. Пасивний словник - це слова, які людина розуміє, але не завжди вживає. Пасивний словник завжди більший за активний.

Активний словник малюка постійно збільшується, він становить:

- до 1 року 6 місяців - 10-15 слів;
- у кінці 2 року - 300 слів;
- у кінці 3 року - 1000 слів;
- в 4 роки - 2 500 слів;
- в 5 років - 3 500 слів;
- в 6 років - 4 000 слів;
- в 7 років - 4 500 слів.

У дорослої людини словник нараховує 6- 8 тисяч слів.

Якісний склад словника у дітей різного віку неоднаковий. З усіх частин мови в активному словнику дитини переважають іменники - 50%, дієслова - 30%. Інші частини мови дитина вживає рідко. Дитина у 5 років надзвичайно допитлива, балакуча. Це сприяє швидкому збагаченню її активного словника: швидко засвоюються прикметники, числівники та інші частини мови.

Проте і в середньому дошкільному віці є свої труднощі у засвоєнні слів. Діти мало вживають прислівників, багатоскладових слів, слів на означення абстрактних понять, узагальнюючих назв предметів, слів ввічливості.

Активний словник дитини старшого дошкільного віку наближається до словника дорослої людини. Дитина вільно користується всіма частинами мови, правильно називає предмети, явища; їх ознаки та властивості. Але і в мові старших дошкільнят ще багато неточно вживаних слів.

Тому батьки повинні постійно поповнювати словник дитини новими словами, постійно уточнювати, пояснювати значення слів, активізувати пасивний словник, добиватися заміни діалектизмів словами літературної мови, збагачувати дитячу мову образними народними виразами.

Пропоную Вам таблицю, в якій наведений орієнтовний порядок засвоєння дітьми звуків нашої мови.

ВІК ДИТИНИ	ЗВУКИ МОВЛЕННЯ
Від 1 до 2 років	А, О, Е, М, П, Б
Від 2 до 3 років	У, І, И, Т, Д, В, Ф, Г, К, Х, Н, Й
Від 3 до 4 років	С, З, Ц
Від 4 до 5 років	Ш, Ж, Ч, Щ
Від 5 до 6 років	Л, Р

Що потрібно знати батькам?

Важлива роль у формуванні особистості дитини, зокрема розвитку її мови, належить сім'ї. Адже перші слова, перші речення малятко чує і вимовляє в колі рідних людей- матері, батька, бабусі, дідуся. Однак дехто з батьків вважає, що дитина починає навчатися літературній мові лише у школі і не звертає належну увагу на формування мовлення дітей у дошкільному віці. Навчання ж мови починається не тоді, коли дитині дають буквар, а з перших звуків, які вона починає вимовляти. Отже, дорослі повинні прагнути до того, щоб забезпечити правильний мовленнєвий розвиток дитини, починаючи вже з перших місяців її життя. Правильне мовлення допомагає малюку встановлювати контакти з іншими дітьми, вільно передавати свої думки і побажання, сприяє успішному навчанню у школі. Малюків потрібно вчити правильно вимовляти звуки в словах, ставити наголос, користуватися відповідною інтонацією, правильно дихати під час мовлення. Дошкільнят навчають узгоджувати слова в реченнях в роді, числі й відмінках, правильно будувати речення. У дітей дошкільного віку потрібно виховувати й загальну культуру мовлення: вміння слухати звернену до них мову, дивитися в очі співрозмовнику, не перебивати дорослих, не втручатися в їх розмову.

Батьки ні в якому разі не повинні залишатися байдужими до мовних недоліків своїх дітей. У колі своєї сім'ї дорослі розуміють дитину з півслова і вона почуває себе впевнено. Але з віком розширюється мовне коло спілкування дитини і

мовленнєві вади стають на перешкоді швидкого встановлення контактів з однолітками, виникають різні ускладнення, психологічні проблеми. Недостатньо розвинена мова, бідність словникового запасу, проблеми у вимові звуків, негативно впливають на загальний розумовий розвиток дитини.

Шановні батьки! Ви повинні орієнтуватися у вікових нормах розвитку всіх компонентів мовлення (звуковимови, лексики, граматики, фонематичних процесів), щоб вчасно допомогти своїй дитині і у разі потреби звернутися до логопеда ще до навчання дитини у школі.